

MiCA

Všechny důležité informace
**o evropském nařízení
ke kryptoměnám**

PROBINEX

Nařízení MiCA a její cíle

Nařízení MiCA je významným krokem, kterým Evropská unie vykročila k regulaci dosud nespoutaného kryptoměnového odvětví. Cílů, které vydáním nařízení zákonodárci sledují, je hned několik.

Nejčastěji skloňovaným termínem je především ochrana spotřebitelů.

V kryptoměnovém světě totiž není ničím neobvyklým, že spotřebitelé, kteří jsou často pouze laičtí investoři neznalí poměrů nového průmyslu, tahají za kratší konec a jejich prostředky často skončí pod kontrolou nekalých či alespoň nekvalitně fungujících projektů.

Naopak subjektům, které své podnikání v oblasti kryptoměn myslí vážně, by mělo prospět především zvýšení právní jistoty ohledně kryptoaktiv.

V neposlední řadě je pak podpora inovací a rozvoje samotné blockchainové technologie, která za digitálními kryptoaktivy stojí. V ní mnozí odborníci spatřují potenciál technologie pro zlepšení kvality našeho života.

Jaká je nynější situace

V současnosti na unijní úrovni neexistuje jednotná právní úprava a každý ze států tak k regulaci kryptoměn přistupuje jinak. Můžeme narazit na státy, které v kryptoměnovém průmyslu a blockchainové technologii vidí potenciál a rozhodly se pro vytvoření stabilního podnikatelského prostředí, jež se opírá o propracovanou a funkční legislativu.

Vedle nich pak existují země, které kryptoměny regulují pouze částečně. A mimo tyto dvě skupiny existují také státy, které se zatím o jakoukoliv regulaci vůbec nepokusily. Do této skupiny patří mimo jiné i Česká republika. V českém právním řádu se totiž žádný zákon, který by se věnoval kryptoaktivům, nenachází.

Cíle nařízení MiCA

Právě nejednotnost právních úprav na národní úrovni by měla být také jedním z hlavních pozitiv, které MiCA přinese. Jejím schválením a uvedením v život dojde k unifikaci všech právních úprav. Členskými státy evropské sedmadvacítky tak odpadne starost s přijímáním další legislativy. MiCA jim bude ukládat pouze nutnost přijmout doplňkovou a prováděcí legislativu, která bude na toto nařízení navazovat.

MiCA a její struktura

Nařízení MiCA bude rozdělena celkem do devíti částí, které se nazývají hlavy.

Níže najdete jejich seznam:

- úvodní ustanovení a definice
- vydávání kryptoaktiv, která nejsou navázána na jiná kryptoaktiva
- vydávání kryptoaktiv, která jsou navázána na jiná kryptoaktiva (stablecoiny)
- vydávání elektronických peněžních tokenů (stablecoinů)
- poskytování služeb souvisejících s kryptoaktivy (CASP)
- zákaz zneužití trhů
- pravomoci příslušných správních orgánů
- výkon přenesené působnosti EU
- přechodná a závěrečná ustanovení

V souvislosti s regulací MiCA dochází také k definici vybraných termínů souvisejících s tímto odvětvím. Hodí se zmínit především následující:

- Kryptoaktivum
- Token vázaný na aktiva
- Elektronický peněžní token
- Užitný neboli utility token
- CASP

Definice důležitých termínů

Kryptoaktivum

Dle odborné definice se bude jednat o zachycení hodnoty nebo práv. Toto zachycení může být převáděno či ukládáno elektronicky pomocí technologie sdíleného registru (blockchainu) nebo pomocí podobné technologie.

Token vázaný na aktiva

Jedná se o druh kryptoaktiva – token, jehož cílem je udržet stabilní hodnotu navázáním na hodnotu několika fiat měn, které jsou zákonným platidlem. Existuje také varianta, že tento token bude navázán na hodnotu jedné či více komodit. Mimo komodity a fiat měny pak mohou být tyto tokeny navázány také na hodnotu jednoho nebo více jiných kryptoaktiv.

Elektronický peněžní token

Elektronický peněžní token bude většina kryptokomunity znát jako stablecoin. Hlavní účelem je udržení stabilní hodnoty tokenu navázáním na hodnotu oficiální měny.

Užitný token

Těž známý jako utility token. Je druhem kryptoaktiva, který je určen pouze k poskytování přístupu ke zboží nebo službě poskytované vydavatelem tohoto tokenu.

Služba související s kryptoaktivy (CASP)

MiCA také přesněji definuje jednotlivé služby, které se dají označit jako související s kryptoaktivy a budou se proto ucházet o jednotnou licenci CASP. Patří mezi ně služby a činnosti uvedené níže:

- a. Úschova a správa kryptoaktiv jménem třetích stran (tj. úschova nebo řízení kryptoaktiv nebo prostředků k přístupu k těmto kryptoaktivům jménem třetích stran, v příslušných případech formou soukromých kryptografických klíčů, elektronické peněženky).

Poskytování těchto služeb může probíhat samostatně, kdy se jako typický příklad dá použít například transakční úschova. Mimo to sem může patřit také úschova bezpečnostních klíčů důvěryhodnou třetí stranou.

- b. Provoz obchodní platformy pro kryptoaktiva (tj. řízení jednoho nebo několika mnohostranných systémů, které spojují více externích zájemců o nákup a prodej kryptoaktiv způsobem, jehož výsledkem je uzavření smlouvy, a to buď směnou jednoho kryptoaktiva za jiné nebo směnou kryptoaktiva za fiat měnu, která je zákonným platidlem, burza).

Do tohoto bodu budou patřit především burzy s kryptoaktivy a další platformy, na kterých se bude setkávat nabídka s poptávkou, a to jak napřímo, tak i zprostředkovaně.

- c. Směna kryptoaktiv za finanční prostředky, (tj. uzavření smlouvy se třetími stranami o nákupu nebo prodeji kryptoaktiv za finanční prostředky, s

využitím vlastního kapitálu, směnárna).

- d. Směna kryptoaktiv za jiná kryptoaktiva (tj. uzavření smlouvy se třetími stranami o nákupu nebo prodeji kryptoaktiv za kryptoaktiva s využitím vlastního kapitálu, směnárna). Do této oblasti mohou spadat i stablecoiny.
- e. Provádění příkazů ke kryptoaktivům v zastoupení třetích stran (tj. uzavření dohod o nákupu nebo prodeji jednoho nebo více kryptoaktiv nebo o úpisu jednoho nebo více kryptoaktiv jménem třetích stran, zahrnuje uzavření smluv k prodeji kryptoaktiv v momentě jejich vydání).

Pod tímto bodem se mohou skrývat například předprodeje tokenů v rámci ICO, pokud jsou u smlouvy uzavřeny ještě před vytvořením samotného tokenu.

- f. Uvádění kryptoaktiv (tj. propagace kryptoaktiva jménem nebo za vydavatele takového kryptoaktiva).

Tímto je myšlena propagace a marketing kryptoaktiv. Může se jednat o marketing jménem vydavatele tokenu či na jeho účet. Zjednodušeně se tak dá říct, že jsou tímto obsaženy služby související zejména s uvedením kryptoaktiva na trh, směřující k podpoře tohoto kryptoaktiva.

- g. Přijímání a předávání příkazů ke kryptoaktivům jménem třetích stran (tj. přijímání příkazu od osoby k nákupu nebo prodeji jednoho nebo více kryptoaktiv nebo k úpisu jednoho nebo více kryptoaktiv a předání tohoto příkazu třetí straně k provedení).
- h. Poskytování poradenství ke kryptoaktivům (tj. nabízení, poskytování nebo dohoda o poskytování personalizovaných doporučení třetí straně, a to buď na žádost této třetí strany nebo z vlastního podnětu poskytovatele služeb souvisejících s kryptoaktivy, který poradenství poskytuje, pokud jde o jednu nebo více transakcí týkajících se kryptoaktiv nebo používání služeb souvisejících s kryptoaktivy;).

V tomto bodě bude obzvláště důležité, jak moc budou rady a doporučení kryptoaktiv osobní. Je totiž rozdíl, pokud se o kryptoaktivech hovoří například v rámci veřejného Youtube kanálu či podcastu (nebude-li se jednat o propagaci viz bod výše) či zda jsou kryptoaktiva předmětem klasického osobního poradenství, jako jej můžeme například znát i z tradičního finančnictví.

- i. Poskytování správy portfolia (portfolio management) (tj. Správa portfolia

kryptoaktiv spravovaná v souladu s pověřením klienta).

- j. Poskytování služeb převodu kryptoaktiv za třetí osobu (tj. Převod kryptoaktiv z jedné DLT adresy na jinou jménem třetí osoby).

Podmínky vykonávání regulovaných činností

Nová pravidla pro ICO

MiCA upravuje jedno velké téma, jenž v současné době bez regulace leželo v šedé zóně, tedy vydávání kryptoaktiv, které možná znáte pod zkratkou ICO neboli initial coin offering.

Nařízení zavádí pro vydavatele kryptoaktiv povinnost zpracovat před vydáním tohoto kryptoaktiva tzv. bílou knihu. Většině lidí zájímavých se o kryptoměny bude tato kniha známa spíše pod pojmem whitepaper (WP), a proto bude v textu i nadále zmiňován namísto bílé knihy. Jeho vydávání je už dnes poměrně běžnou praxí, ačkoliv se nejedná o zákonem stanovenou povinnost.

Stanovení jednotných podmínek pro vydávání whitepaperů

Chybějící regulace a stanovení minimálních požadavků pro tvorbu whitepaperů byly jedny z hlavních důvodů toho, že vydávané whitepapery byly různě podrobné a obsahovaly odlišné informace. MiCA tak zajistí sjednocení této zavedené praxe a přesně určí, co musí každý whitepaper obsahovat, aby případný kupující měl dostatek informací o tom, do čeho vlastně investuje své peníze.

Nařízení předpokládá dva druhy veřejného nabízení kryptoaktiv:

- přímé nabízení zákazníkům skrze vlastní webovou stránku nebo jiné třetí osoby (obchodního partnera),
- nabízení skrze obchodní platformu pro obchodování s kryptoaktivy (burza).

Podle toho, jaký druh aktiva vydavatel vydává, má WP svá specifika. Minimum, které musí každý WP obsahovat bez ohledu na druh vydávaného kryptoaktiva, je následující:

Údaje o vydavateli

(REU navrhuje zveřejňovat i údaje o subjektu, který krypto aktiva nabízí):

název vydavatele

- právní forma
- adresa sídla a ústředí (pokud se liší)
- datum registrace
- identifikační číslo
- případný název mateřské společnosti
- identifikace skupiny podniků, do které vydavatel náleží (koncern)
- totožnost, obchodní adresy a funkce osob patřících do vedení společnosti
- prohlášení, že kryptoaktiva mohou ztratit celou svou hodnotu, nemusí být vždy převoditelná a likvidní a že užitné tokeny nemusí být vždy směnitelné za zboží nebo službu přislíbenou ve WP (např. při neúspěchu projektu)
- info o potenciálním střetu zájmů
- podrobnosti o finančních výsledcích vydavatele za poslední tři roky, jinak od data registrace (nevztahuje se na na vydavatele užitných tokenů, které mohou být směněny za výrobek nebo službu)

Údaje o projektu

- název
- podrobnosti o všech FO a PO zapojených do realizace projektu (např. poradci, vývojový tým, jiní poskytovatelé služeb související s kryptoaktivy)
- popis důvodů k emisi kryptoaktiv
- pokud je vydáván užitný token, který je směnitelný za výrobek nebo službu, klíčové vlastnosti těchto výrobků a služeb
- info o organizaci projektu vč. popisu minulých a budoucích milníků
- případně zdrojů, které byly na projekt přiděleny
- v příslušných případech informace o plánovaném využití finančních prostředků
- výdaje spojené s veřejnou nabídkou kryptoaktiv s výjimkou užitných tokenů

Informace o nabídce kryptoaktiv veřejnosti nebo jejich přijetí k obchodování:

- informace, zda se WP týká nabídky kryptoaktiv veřejnosti, nebo se týká jejich

přijetí k obchodování,

- částka, kterou hodlá projekt získat, případně soft cap (minimální částka) a hard cap (maximální částka)
- emisní cena kryptoaktiva
- celkový počet vydávaných kryptoaktiv
- sdělení, že pokud nebude dosaženo soft cap nebo bude nabídka zrušena, bude možnost získat zpět příspěvek a podrobný popis mechanismu náhrad včetně harmonogramu
- informace o jednotlivých úsecích nabídky kryptoaktiv včetně informace o snížené kupní ceně pro první kupující
- upisovací období
- platební metody pro koupi kryptoaktiv
- u vydavatelů tokenů nevázaných na aktiva nebo elektronických peněžních tokenů informaci o možnosti odstoupit od smlouvy
- časový harmonogram převedení kryptoaktiv držitelům
- jméno poskytovatele služeb souvisejících s kryptoaktivy, který zajišťuje umístění kryptoaktiv a formu umístění
- název platformy, na niž vydavatel žádá o přijetí k obchodování
- právní předpisy vztahující se na veřejnou nabídku kryptoaktiv a příslušné soudy

Práva a povinnosti spojené s kryptoaktivy:

- prohlášení vedoucího orgánu vydavatele, že WP splňuje požadavky nařízení a že podle nejlepšího vědomí jsou informace ve WP pravdivé a úplné
- popis vlastností a fungování kryptoaktiv, včetně informací, kdy budou tyto funkce zavedeny
- popis případných práv a povinností kupujícího a postup a podmínky jejich uplatnění
- v příslušném případě informace o budoucích nabídkách vydavatele kryptoaktiv a počet kryptoaktiv, která si vydavatel ponechá, pokud budou vydávány užité tokeny

- informace o kvalitě a kvantitě výrobků nebo služeb, ke kterým užité tokeny umožňují přístup
- jak mohou být užité tokeny směněny za výrobky nebo služby, na které jsou vázány
- informace o tom, jak a kde lze kryptoaktiva získat nebo prodat po skončení veřejné nabídky (pokud nebudou na burze)
- veškerá případná omezení volné převoditelnosti nabízených kryptoaktiv
- pokud si mají kryptoaktiva udržovat stabilitu prostřednictvím protokolů pro zvýšení nebo snížení objemu nabídky v reakci na změny v poptávce, popis fungování protokolů

Informace o základních technologiích:

- informace o použitých technologiích, včetně technologie sdíleného registru
- použitých protokolech a technických normách
- popis interoperability mezi základním protokolem a ostatními protokoly
- v příslušném případě konsenzuální algoritmus
- pobídkové mechanismy na zajištění transakcí a jakýchkoliv poplatků, pokud jsou kryptoaktiva vydávána, převáděna a skladována na sdíleném registru provozovaném vydavatelem nebo třetí stranou vystupující jeho jménem
- podrobný popis fungování tohoto sdíleného registru
- informace o případném výsledku auditu použité technologie

Rizika:

- popis rizik spojených s vydavatelem kryptoaktiv
- popis rizik spojených s nabídkou kryptoaktiv a/nebo přijetím k obchodování v obchodním systému pro kryptoaktiva
- popis rizik spojených s kryptoaktivou
- popis rizik spojených s realizací projektu
- popis rizik spojených s použitými technologiemi, jakož i s případnými zmírňujícími opatřeními

Podmínky vydání tokenu:

- právnická osoba
- zpracování whitepaperu
- oznámení WP příslušnému orgánu
- zveřejnění WP na webových stránkách

Kdy nemusí být whitepaper vydáván

Whitepaper nemusí být vypracován, pokud:

- je token nabízen bezplatně (za bezplatné se nepovažuje, když vydavatel výměnou požaduje osobní údaje nebo obdrží od budoucích držitelů externí poplatky, provize nebo jiné peněžní nebo nepeněžní protiplnění)
- pokud jsou kryptoaktiva nabízena automaticky jako odměna za správu DLT nebo za validaci transakcí
- nabídka se týká utility tokenu ke zboží nebo službám, které se již nabízí nebo provozují
- držitel kryptoaktiva má právo jej využít výměnou za zboží nebo služby v rámci omezené sítě obchodníků, se kterými má nabízející smluvní vztah, pokud po dobu 12 měsíců však celková hodnota protiplnění u takové nabídky překročí 1 mil. EUR, musí nabízející zaslat notifikaci regulátorovi s popisem nabídky a specifikací, proč je na ni uplatněna výjimka
- pokud se kryptoaktiva nabízejí méně než 150 osobám v jednom členském státě, kde tyto osoby jednají na vlastní účet
- pokud po dobu 12 měsíců celková hodnota protiplnění u veřejné nabídky nepřekročí 1 mil. EUR
- pokud je nabídka určena výhradně kvalifikovaným investorům

Nařízení jako takové se vůbec nevztahuje na krypto aktiva jedinečná a nezastupitelná jinými kryptoaktivy.

Minimální požadavky na obsah whitepaperu

MiCA uvádí minimální požadavky na obsah whitepaperu. Aby bylo vydání

kryptoaktiva považováno za transparentní, musí whitepaper obsahovat:

1. informace o nabízející osobě nebo osobě, která žádá o přijetí k obchodování
2. informace o vydavateli, pokud se liší od nabízející osoby nebo osoby, která žádá o přijetí k obchodování
3. informace o provozovateli obchodní platformy, pokud WP připravuje on
4. pokud WP připravila jiná osoba než výše uvedené, tak rovněž informaci, proč právě tato osoba WP připravila
5. podrobný popis projektu kryptoaktiva, podrobnosti veřejné nabídky nebo obchodní platformy, na kterou bylo kryptoaktivum přijato k obchodování
6. popis práv a povinností souvisejících s kryptoaktivem
7. informace o použitých technologiích
8. popis rizik
9. informace o zásadním nepříznivém dopadu mechanismu konsenzu použitého k vydání kryptoaktivity souvisejícího s životním prostředím a klimatem
10. minimum pro whitepaper viz výše

Možná jste si již všimli, že některé z výše uvedených podmínek jsou duplicitní s minimálním požadovaným rozsahem dle přílohy I. MiCA. Veškeré informace a skutečnosti uvedené ve whitepaperu musí být pravdivé, nikoliv zavádějící. Dále pak musí být prezentovány stručně a srozumitelně a nesmí obsahovat významná opomenutí. Nesmí obsahovat tvrzení o budoucí hodnotě kryptoaktiv, pokud tuto hodnotu nelze zaručit.

Whitepaper také musí obsahovat následující prohlášení na první stránce: „Bílá kniha nebyla přezkoumána ani schválena žádným příslušným orgánem v žádném členském státě Evropské unie. Za obsah této bílé knihy o kryptoaktivech nese výhradní odpovědnost nabízející kryptoaktiv“.

Whitepaper nesmí obsahovat tvrzení ohledně budoucí hodnoty kryptoaktiva, kromě informací, že vydávané kryptoaktivum může částečně nebo zcela ztratit svou hodnotu, nemusí být vždy převoditelné, nemusí být likvidní, pokud je nabízeným kryptoaktivem utility token, tak tvrzení o tom, že ne vždy může být směnitelný za zboží nebo služby a jasnou informaci, že kryptoaktiva nejsou kryta systémem odškodnění investorů ani systémem pojištění vkladů.

Whitepaper také musí obsahovat prohlášení řídicího orgánu nabízejícího, osoby žádající o přijetí kryptoaktiva k obchodování nebo provozovatele platformy k obchodování, že whitepaper splňuje náležitosti Hlavy II. nařízení MiCA, a že podle jeho nejlepšího vědomí obsahuje všechny informace v souladu se skutečným stavem a neobsahuje žádná opomenutí, která by mohla ovlivnit jeho distribuci.

Whitepaper dále musí obsahovat shrnutí ve stručném, obecném a srozumitelném jazyce, ve kterém vydavatel podá všechny klíčové informace o nabídce kryptoaktiv, zejména o podstatných prvcích kryptoaktiv.

Souhrn musí čtenáře varovat o tom, že:

- shrnutí je třeba číst jako úvod k whitepaperu
- potenciální držitel by měl činit svá rozhodnutí na základě obsahu whitepaperu
- veřejná nabídka kryptoaktiv nepředstavuje nabídku ani výzvu k nákupu finančních nástrojů a taková nabídka může být činěna jen prostřednictvím prospektu nebo jiného nabídkového dokumentu, přičemž whitepaper není prospekt ani jiný nabídkový dokument

Whitepaper musí obsahovat den notifikace a obsah, musí být vypracován v úředním jazyce domovského státu nebo v jazyce obvyklém v oblasti mezinárodních financí a musí být dostupný ve strojově čitelném formátu.

MiCA reguluje i propagační sdělení ohledně nabízených kryptoaktiv. Takové sdělení musí být možné jasně rozeznat jako propagační, uvedené informace musejí být pravdivé a jasné a musí odpovídat informacím uvedeným ve whitepaperu. Musí také obsahovat sdělení, že whitepaper byl vydán a musí obsahovat odkaz na webové stránky vydavatele. Stejně jako whitepaper, i propagační sdělení musí obsahovat varování: „Tato marketingová komunikace nebyla přezkoumána ani schválena žádným příslušným orgánem v žádném členském státě Evropské unie. Za obsah této marketingové komunikace o kryptoaktivech nese výhradní odpovědnost nabízející kryptoaktiv“.

Whitepaper ani propagační sdělení nemusí být předem schváleny žádným orgánem, ale musí být oznámeny, propagační sdělení však jen na základě požadavku regulatorního orgánu.

K oznámení o whitepaperu vydavatel doloží vysvětlení, proč vydávané kryptoaktivum není kryptoaktivum vyloučené z působnosti nařízení, e-money tokenem nebo kryptoaktivem navázaným na jiná aktiva.

Whitepaper obsahující vysvětlení podle předchozího odstavce musí být příslušnému orgánu domovského členského státu oznámen 20 dní před jeho publikací.

Spolu s oznámením může nabízející nebo osoba žádající o přijetí k obchodování dodat seznam zemí EU (hostitelské státy), ve kterých mají tyto osoby v úmyslu nabízet svá kryptoaktiva nebo žádat o přijetí k obchodování a o datu, kdy tak chtějí učinit. Příslušný orgán domovského státu pak notifikuje příslušný orgán hostitelského státu. Vydavateli tak stačí jedna notifikace "svému" úřadu, který do pěti pracovních dnů notifikuje příslušné zahraniční úřady.

Whitepaper (a případné propagační sdělení) je pak nutné zveřejnit na svých veřejně přístupných webových stránkách v dostatečné době, avšak nejpozději v den veřejné nabídky nebo přijetí k obchodování. Zveřejněn musí zůstat po celou dobu, kdy budou kryptoaktiva držena veřejností. Zveřejněná verze whitepaperu se musí shodovat s oznámenou verzí.

Whitepaper (a propagační sdělení) lze po oznámení a zveřejnění změnit, pokud se objevily nové okolnosti ohledně tokenu, whitepaper obsahuje materiální chyby nebo nepřesnosti, které mohou mít vliv na hodnocení kryptoaktiva. Změnu, včetně uvedení zamýšleného data zveřejnění nového whitepaperu, je potřeba sedm pracovních dnů před zveřejněním oznámit příslušnému úřadu domovského členského státu a zároveň po uplynutí sedmi pracovních dnů (nebo dříve, pokud je tak vyžadováno příslušným orgánem) neprodleně oznámit veřejnosti, že změna byla oznámena příslušnému orgánu a shrnout důvody, proč ke změnám došlo. Pořadí informací ve whitepaperu musí odpovídat původní verzi. Nový whitepaper pak musí být zveřejněn na stránkách vydavatele spolu s důvody změn. Nový whitepaper musí obsahovat časové razítko a označení jakožto platná verze. Všechny neplatné verze musí zůstat přístupné po dobu 10 let od jejich zveřejnění s upozorněním, že taková verze již není platná, a hyperlinkem odkazujícím na nejnovější verzi.

MiCA také dává spotřebitelům právo na odstoupení od smlouvy o zakoupení kryptoaktiva, a to do čtrnácti kalendářních dnů. Spotřebiteli nesmí být účtovány žádné poplatky nebo náklady a nemusí uvádět důvod. Lhůta začíná běžet dnem uzavření smlouvy. Neprodleně, nejpozději do čtrnácti dnů, musí být vráceny veškeré platby způsobem, jakým byly přijaty, pokud spotřebitel nesouhlasí s jiným způsobem (i tak po něm nemohou být požadovány poplatky nebo náklady). Právo není možné využít, pokud byla kryptoaktiva zakoupena na platformě pro obchodování s kryptoaktivy. Pokud je nabídka kryptoaktiv časově omezena, nelze právo na odstoupení od smlouvy uplatnit po skončení upisovacího období.

Nabízející a osoby žádající o přijetí na obchodní platformě jsou povinni jednat čestně, spravedlivě, profesionálně, sdělovat informace pravdivě, jasně a nezavádějícím způsobem. Kromě toho také předcházejí, zjišťují, řídí a informují o všech střetech zájmů, k nimž může dojít, udržují všechny své systémy a bezpečnostní protokoly podle standardů EU. Dále pak mají nabízející a osoby žádající o přijetí k obchodování povinnost jednat v nejlepším zájmu držitelů a zacházejí s držiteli stejně, pokud není ve whitepaperu uvedeno preferenční zacházení včetně důvodů k takovému preferenčnímu zacházení.

Pokud je nabídka kryptoaktiva veřejnosti zrušena, má nabízející povinnost zajistit, že všechny prostředky vybrané od držitelů nebo potenciálních držitelů jsou řádně vráceny nejpozději 25. den po zrušení veřejné nabídky.

Jestliže nabízející osoba žádající o přijetí k obchodování, provozovatel obchodní platformy, jejich správní, řídicí nebo dozorčí orgán uvedou nejasné, zavádějící nebo nesprávné či neúplné informace ve svém whitepaperu, pak má držitel právo požadovat od těchto subjektů náhradu vzniklé újmy. Vyloučení odpovědnosti nemá právní účinek, ale důkazní břemeno leží na držiteli. Musí dokázat, že k vymezenému jednání došlo a mělo vliv na jeho rozhodnutí prodat, koupit nebo směnit kryptoaktiva. Nelze požadovat odškodnění za informace uvedené ve shrnutí, jedině pokud je samotné shrnutí zavádějící, nepřesné nebo v rozporu s ostatními částmi whitepaperu nebo ve spojení s ostatními částmi whitepaperu neobsahuje klíčové informace.

Vydávání kryptoaktiv a tokenů podle druhu tokenu

Tokeny navázané na aktiva

Nabízet tokeny vázané na aktiva lze v EU pouze na základě povolení. Toto povolení mohou získat pouze právnické osoby (popřípadě entity, které nejsou právnickými osobami, pokud dokáží zajistit dostatečnou ochranu třetím osobám, srovnatelnou s ochranou poskytovanou právnickými osobami) usazené v EU (tj. musí mít sídlo nebo pobočku v EU). Povolení však není třeba, pokud po dobu 12 měsíců průměrná nevyužitá hodnota tokenů vázaných na aktiva nepřekročí 5 000 000 EUR (nebo částku ekvivalentní v dané měně) a vydavatel není napojen na síť vydavatelů pokrytých touto výjimkou nebo pokud jsou tokeny určeny výhradně kvalifikovaným investorům. Povolení je vydáno příslušným úřadem vydavatele, ale platí po celé EU.

Žádost musí obsahovat:

- adresu žadatele

- Legal Entity Identifier (LEI), jeho stanovy
- business plan
- právní posudek se závěrem, že tyto tokeny nejsou vyloučeny z působnosti nařízení MiCA a elektronickými penězi
- popis systému řízení a správy žadatele
- popis vnitřních kontrolních mechanismů a procesů k zajištění souladu s předpisy upravující prevenci praní špinavých peněz
- pokud má vydavatel dohodu o spolupráci s konkrétními poskytovateli služeb spojených s kryptoaktivy, totožnost členů vedoucího orgánu, důkaz, že tyto osoby mají dostatečně dobrou pověst a vhodné znalosti, schopnosti a zkušenosti (dodat výpis z rejstříku trestů, důkaz o dostatečné kvalifikaci)
- Whitepaper
- popis politik a procesů k zajištění souladu s nařízením MiCA (zejména ohledně tvorby rezerv, správy takových rezerv, práva nebo absence práv pro držitele tokenu, mechanismus vydávání tokenu, protokol k validaci transakcí tokenu, fungující DLT, mechanismus k zajištění likvidity, dohod s třetími osobami spravujícími rezervy, písemný souhlas vydavatele nabízejícímu nebo osobě přijímající token k obchodování, způsobu vyřizování stížností, střetu zájmu)
- popis ujednání se třetími stranami (ohledně řízení rezervy aktiv)
- popis zásad zachování kontinuity
- popis vnitřní kontroly a postupů řízení rizik
- popis kybernetické bezpečnosti
- popis postupu při podání stížnosti
- seznam hostujících členských států, kde má vydavatel zájem token nabízet

Pokud vydavatel tokenu již obdržel povolení vydat token navázaný na jiná aktiva, nemusí již znovu podávat informace, které již dokládal příslušnému úřadu, pokud by taková informace byla identická. Informace dle předchozího odstavce musí být doprovázena sdělením, že požadovaná informace, která nebude z tohoto důvodu již podána, je stále aktuální.

I vydavatel tokenů vázaných na aktiva je povinen vydat whitepaper za stejných podmínek jako vydavatel kryptoaktiva, které není navázáno na jiné aktivum a není

elektronickým peněžním tokenem. Kromě toho popis správy vydavatele, popis role externích subjektů, popis rezervy aktiv, popis ujednání o úschově aktiv, popis investiční politiky pro rezervní aktiva, info o povaze a vymahatelnosti práv včetně případného přímého práva na zpětnou výměnu, případně jiné informace o mechanismech zajišťujících likviditu tokenů, popis postupu vyřizování stížností, prohlášení, že ne všichni držitelé tokenu mají nárok na rezervní aktiva a ne všichni držitelé tokenu mají nárok na výměnu s vydavatelem, pokud toto právo nebylo držitelům přiznáno. Všechny informace uvedené ve whitepaperu musejí být uvedeny poctivě, jasně a nikoliv zavádějícím způsobem, whitepaper by neměl obsahovat materiální opomenutí a musí být prezentován ve stručné a srozumitelné formě. Dále takový whitepaper nesmí obsahovat odhad budoucí hodnoty, kromě prohlášení, že token navázaný na jiná aktiva může ztratit zcela nebo částečně svou hodnotu, nemusí být vždy zcela převoditelný, nemusí být vždy zcela likvidní, uvedení informace, že se na tokeny navázané na jiná aktiva nevztahují kompenzační schémata pro investory a schéma krytí vkladů. Whitepaper také musí obsahovat prohlášení, že obsahuje všechny nařízením požadované náležitosti a že v nejlepším vědomí řídicího orgánu vydavatele jsou informace obsažené ve whitepaperu v souladu se skutečným stavem a že neobsahuje žádné opomenutí, které by ovlivnilo jeho import. Součástí whitepaperu musí být i shrnutí, které musí mít stejné vlastnosti jako shrnutí whitepaperu k nenavázanému tokenu, datum notifikace, obsah, musí být v úředním jazyce příslušného domovského státu, případně v jazyce obvyklém pro svět financí a whitepaper musí být ve strojově čitelném formátu. Po přijetí whitepaperu lze jeho obsah měnit, je ale potřeba, aby nový návrh opětovně posoudil a schválil příslušný orgán.

Žádost o povolení vydání tokenů vázaných na aktiva je z hlediska úplnosti posouzena do 25 pracovních dnů a její podání je zpoplatněno. V případě neúplné žádosti orgán žadatele vyzve a určí lhůtu na doplnění. Do 60 pracovních dnů musí orgán přijmout návrh rozhodnutí, které zašlou žadateli a vybraným evropským orgánům. Kompetentní orgán si může během lhůty k vydání povolení vyžádat od žadatele další informace, během lhůty pro dodání těchto informací 60denní lhůta neběží, ale toto pozastavení běhu lhůty nesmí být delší než 20 pracovních dnů. Další žádosti o informace ze strany kompetentního orgánu nezpůsobí zastavení této lhůty. Žadatel má právo zaslat připomínky, evropské orgány nezávazná stanoviska, které potom příslušný orgán zváží. Lhůta na podání nezávazného stanoviska je 20 pracovních dnů. Do 25 pracovních dnů od přijetí nezávazného stanoviska musí příslušný orgán rozhodnout o udělení nebo zamítnutí povolení a do pěti pracovních dnů rozhodnutí žadateli oznámit. Udělením povolení se považuje whitepaper za schválený. Celý proces získání povolení by tak ode dne podání žádosti neměl trvat déle než 9 měsíců.

Důvody pro odmítnutí žádosti o udělení povolení k vydání navázaného tokenu jsou:

- řídicí orgán žádajícího emitenta může představovat hrozbu pro jeho účinné, řádné a obezřetné řízení a kontinuitu činnosti a pro přiměřené zohlednění zájmů jeho klientů a integrity trhu
- členové řídicího orgánu nemají dostatečně dobrou reputaci, nedisponují dostatečnými znalostmi, zkušenostmi a schopnostmi
- fyzické nebo právnické osoby, které mají kvalifikované podíly, nesplňují kritéria dostatečně dobré pověsti
- žádající emitent nesplňuje nebo pravděpodobně nesplní některý z požadavků stanovené nařízením
- obchodní model žádajícího emitenta může představovat vážnou hrozbu pro finanční stabilitu, hladký provoz platebních systémů, integritu trhu nebo vystavit emitenta nebo sektor vážným rizikům praní peněz a financování terorismu

Povolení může být odňato, pokud pokud emitent přestal v šesti po sobě jdoucích měsících provádět jakékoliv obchodní aktivity nebo nevyužil povolení ve dvanácti po sobě jdoucích měsících, povolení bylo získáno nedovolenými prostředky (např. kvůli nepravdivému prohlášení), vydavatel již nesplňuje podmínky, za nichž bylo povolení vydáno, vydavatel porušil nařízení MiCA, vydavateli bylo nařízeno povinné umořování dluhů v souladu s národním insolvenčním zákonem činnosti, vydavatel výslovně o odnětí požádal, činnost emitenta představuje vážnou hrozbu pro finanční stabilitu, hladký provoz platebních systémů, integritu trhu nebo vystavuje emitenta nebo sektor vážným rizikům praní peněz a financování terorismu. Příslušné orgány rovněž odeberou povolení emitentům tokenů s odkazem na aktiva, pokud ECB nebo případně centrální banka vydá stanovisko, že token s odkazem na aktiva představuje vážnou hrozbu pro měnový přenos politiky, hladké fungování platebních systémů nebo měnovou suverenitu. Platí, že pokud ECB nebo případně centrální banka vydá stanovisko, že příslušné orgány omezí množství tokenů s odkazem na aktiva, které mají být vydány, nebo stanoví minimální nominální hodnotu pro tokeny odkazované na aktiva, znamená to, že token s odkazem na aktivum představuje hrozbu pro transmisi měnové politiky, hladké fungování platebních systémů nebo měnovou suverenitu a specifikujte příslušný limit nebo minimální nominální hodnotu.

Pro vydavatele navázaných tokenů platí následující omezení:

Pokud je pro daný token s odkazem na aktiva odhadovaný čtvrtletní průměrný počet a hodnota transakcí za den spojených s použitím jako směnného prostředku vyšší

než 1 000 000 transakcí a 200 milionů EUR v rámci jedné měnové oblasti, emitent je povinen:

- přestat vydávat navázaný token
- předložit příslušnému orgánu do 40 pracovních dnů plán, který zajistí, že počet a hodnota transakcí za den související s použitím jako směnného prostředku v rámci jednotné měnové oblasti budou nižší než 1 000 000 a 200 milionů EUR. Tento plán musí být schválen příslušným orgánem

Příslušný orgán může emitentovi povolit, aby znovu vydal tokeny s odkazem na aktiva, pouze pokud má důkaz, že průměrný počet a hodnota transakcí za den související s použitím jako prostředek směny jsou nižší než 1 000 000 transakcí a 200 milionů EUR v daném pořadí v rámci oblasti jednotné měny.

Dále i pro vydavatele tokenů vázaných na aktiva platí, že mají odpovědnost za újmu vůči držitelům při uvedení nepravdivých a zavádějících informací, mají povinnost jednat čestně, spravedlivě a profesionálně, informovat jasně, pravdivě a ne zavádějícím způsobem, zveřejnit whitepaper a propagační sdělení na svém webu, dále musí držitele alespoň každý měsíc informovat o množství tokenů v oběhu a hodnotě a složení rezervních aktiv, výsledcích auditu rezervních aktiv a o jakékoliv události, která může mít významný vliv na hodnotu tokenů.

Povinnosti vydavatelů

Vydavatelé navázaných tokenů musí jednat férově, čestně a profesionálně a v nejlepším zájmu držitelů navázaných tokenů. Komunikace vůči držitelům navázaných tokenů musí být rovněž férová, jasná a nikoliv zavádějící. S držiteli navázaných tokenů musí zacházet rovně, pokud rozdílné zacházení nebylo již popsáno ve WP, případně marketingové komunikaci.

Dále vydavatelé navázaného tokenu musí zveřejnit WP a případně marketingovou komunikaci za podmínek uvedených v nařízení ne později než v den vydání navázaného tokenu nebo přijetí takového tokenu na obchodní platformě. Marketingová komunikace musí být takto označena, informace zde obsažené musí být férové, jasné a nikoliv zavádějící, konzistentní s informacemi uvedenými ve WP a uvést, že WP byl zveřejněn včetně uvedení webové adresy, kde jej lze nalézt.

Dále musí vydavatel navázaného tokenu poskytovat průběžné jasné, přesné a transparentní, veřejně snadno dostupné informace o celkovém množství tokenů v

cirkulaci a o hodnotě a složení rezervních aktiv. Tyto informace se musí aktualizovat každý měsíc.

Vydavatelé navázaného tokenu musí co nejdříve na veřejně a snadno dostupném místě na jejich webových stránkách zveřejnit stručné, jasné, přesné a transparentní shrnutí auditorské zprávy, jakož i úplné a neredigované auditorské zprávy ve vztahu k rezervním aktivům.

Dále tito vydavatelé musí co nejdříve a jasným, přesným a transparentním způsobem zveřejnit na svých webových stránkách jakoukoliv událost, která má nebo pravděpodobně bude mít významný vliv na hodnotu navázaného tokenu nebo rezervních aktiv.

Vydavatelé navázaných tokenů musí nastavit a udržovat procesy k vyřizování stížností. Stížností musí být vyřizovány bezplatně a vydavatelé musí zveřejnit vzor podání stížnosti. Stížnosti musí být evidovány včetně způsobu jejich vyřízení. Každá stížnost musí být řádně a včas prošetřena a výsledek musí být odkomunikován stěžovateli.

Každý vydavatel musí navrhnout, implementovat a udržovat dostatečné politiky a procesy k identifikaci, prevenci, správě a odhalení střetu zájmu mezi nimi a jejich společníky, členy řídicího orgánu, zaměstnanci, jakoukoliv osobou, která má ve vydavateli kvalifikovaný podíl, držiteli navázaného tokenu nebo spolupracovníky spravujícími rezervní aktiva. Jakýkoliv střet zájmů musí vydavatelé zveřejnit.

Vydavatelé navázaného tokenu také musí hlásit změny v řídicích orgánech kompetentnímu orgánu. Řídicí struktura vydavatele musí být jasná a jasně definovaná, s jasně vymezenými odpovědnostmi a adekvátní vnitřní kontrolou. Vydavatel musí přijmout dostatečné politiky a procesy k zajištění souladu s nařízením.

Vydavatel navázaného tokenu také musí udržovat dostatečný kapitál ve výši buď 350 000 EUR, 2 % průměrného množství rezervních aktiv nebo čtvrtinu fixních režijních nákladů předchozího roku, podle toho, která částka je vyšší.

MiCA zavádí pro vydavatele tokenů vázaných na aktiva i kapitálové požadavky, a to povinnost mít základní kapitál buď alespoň 350 000 EUR, 2 % z průměrné výše rezervních aktiv (přičemž průměrnou výší rezervních aktiv se rozumí průměrná výše rezervních aktiv na konci každého kalendářního dne vypočtená za předchozích 6 měsíců. Pokud emitent nabízí více než jednu kategorii tokenů s odkazem na aktiva, částka uvedená v písmenu b) je součtem průměrné výše rezervních aktiv, která kryjí

každou kategorii tokenů s odkazem na aktiva) nebo čtvrtinu fixních režijních nákladů předchozího roku, která bude každoročně přezkoumána.

Příslušné orgány domovských členských států mohou požadovat, aby emitenti tokenů navázaných na aktiva drželi částku kapitálu, která je až o 20 % vyšší než 350 000 EUR, pokud hodnocení některé následující indicií ukazuje vyšší stupeň rizika:

- hodnocení procesů řízení rizik a mechanismů vnitřní kontroly emitenta tokenů s odkazem na aktiva, jak je uvedeno v čl. 30 odst. 1, 7 a 9
- kvalitu a volatilitu rezervních aktiv uvedených v článku 32
- druhy práv udělených emitentem tokenů s odkazem na aktiva držitelů tokenů s odkazem na aktiva v souladu s článkem 35;
- pokud rezerva aktiv zahrnuje investice, rizika, která představuje investiční politika týkající se rezervy aktiv
- souhrnnou hodnotu a počet transakcí provedených s tokeny s odkazem na aktiva
- důležitost trhů, na kterých jsou nabízeny a uváděny na trh tokeny s odkazem na aktiva
- případně tržní kapitalizaci tokenů s odkazem na aktiva

Vydavatelé tokenů vázaných na aktiva také musí vytvářet a udržovat rezervu aktiv. Tuto rezervu musí vydavatel držet odděleně od svého jmění a rezerv pro jiné tokeny. Tuto rezervu lze částečně investovat do vysoce likvidního finančního nástroje s minimem tržního a kreditového rizika a rizika koncentrace. Veškeré zisky a ztráty z investování rezerv musí nést vydavatel tokenu.

Žádný emitent tokenů s odkazem na aktiva nesmí poskytnout úrok ve vztahu k tokenům navázaným na aktiva. Při poskytování služeb souvisejících s kryptoaktivy, které souvisí s tokeny navázanými na aktiva poskytovatelé služeb spojených s kryptoaktivy nesmí udělovat úrok. Úrokem se pro tyto účely rozumí jakákoliv odměna nebo jakýkoliv benefit vyplývající z délky držení tokenu navázaného na jiná aktiva.

MiCA zavádí také kategorii významný token vázaný na aktiva. Evropský orgán pro bankovníctví má za úkol klasifikovat, které tokeny jsou významnými tokeny dle kritérií uvedených v MiCA. Samotné prohlášení za významný token se děje na základě rozhodnutí. Žadatel může o tento status ale požádat už při žádosti o povolení vydání tokenu. Se statutem významného tokenu se pak pojí dodatečné povinnosti.

Elektronické peněžní tokeny

Elektronické peněžní tokeny může vydat jen úvěrová instituce (banka) nebo instituce elektronických peněz (EMI), vydavatel musí splňovat požadavky vztahující se na instituce elektronických peněz a musí zveřejnit whitepaper. Dle MiCA je instituce elektronických peněz oprávněna vydávat elektronické peněžní tokeny, které se považují za elektronické peníze, ve smyslu směrnice o přístupu k činnosti instituce elektronických peněz.

Oproti směrnici upravující EMI se na elektronické peněžní tokeny použijí pravidla vydávání a zpětné vyměnitelnosti výlučně zakotvená v MiCA. Držitelé vzniká pohledávka vůči vydavateli tokenu. Tokeny jsou vydávány v nominální hodnotě a po přijetí finančních prostředků. Na žádost držitele musí být tokeny vyměněny zpět na finanční prostředky v nominální hodnotě. Zpětná výměna nesmí být zpoplatněna.

Za držení elektronických peněžních tokenů nesmí být poskytován úrok nebo jiný prospěch spojený s dobou držení. Při poskytování služeb souvisejících s kryptoaktivy, které souvisí s elektronickými peněžními tokeny, poskytovatelé služeb spojených s kryptoaktivy nesmí udělovat úrok. Úrokem se pro tyto účely rozumí jakákoliv odměna nebo jakýkoliv benefit vyplývající z délky držení elektronického peněžního tokenu.

Před nabízením elektronického peněžního tokenu veřejnosti musí vydavatel zveřejnit na svém webu whitepaper. Kromě obecných náležitostí pro whitepaper uvedených v příloze k nařízení, musí whitepaper pro elektronické peněžní tokeny informovat o formě musí být poctivé, jasné a nikoliv zavádějící a nesmí obsahovat materiální opomenutí. Na první stránce musí obsahovat varování: „Tato bílá kniha o kryptoaktivech nebyla schválena žádným příslušným orgánem v žádném členském státě Evropské unie. Za obsah této bílé knihy o kryptoaktivech je odpovědný výhradně vydavatel kryptoaktiv.“ Dále whitepaper musí obsahovat prohlášení řídicího orgánu o pravdivosti uvedených informací, souhrn (obsahující informace, že držitelé e-tokenu mají právo na odkoupení za nominální hodnotu a o podmínkách odkoupení), datum notifikace, obsah, musí být vypracován v úředním jazyce domovského státu nebo v jazyce obvyklém v oblasti financí a ve strojově čitelném formátu.

Vydavatel návrh whitepaperu musí oznámit 20 pracovních dní před jeho zveřejněním.

Držitelé se také mohou domáhat odškodnění za uvedení nepravdivých informací ve whitepaperu za stejných podmínek, jako v předchozích případech.

Nařízení upravuje i podmínky marketingové komunikace vztahující se k vydávání a

nabízení e-tokenů.

Peněžní prostředky vybrané prodejem e-tokenu je možné investovat do bezpečných, málo rizikových aktiv denominovaných ve stejné měně jako je ta, na kterou odkazuje token elektronických peněz, která se kvalifikují jako vysoce likvidní finanční nástroje s minimálním tržním rizikem, úvěrovým rizikem a rizikem koncentrace a jsou uloženy na samostatném účtu v úvěrové instituci.

I elektronický peněžní token může být prohlášen za významný, s čímž se poté pojí další povinnosti.

Činnost poskytovatele služeb souvisejících s kryptoaktivy

Kdo vše může žádat

O povolení poskytovatele může žádat pouze právnická osoba, která má sídlo v EU. Povolení vydané v jednom členském státě platí v rámci celé EU, jen je potřeba notifikovat orgán určený jako jednotné kontaktní místo a sdělit informaci, v jakých členských státech má provozovatel zájem provozovat v notifikaci uvedené služby a od jakého data. Fyzická přítomnost v jiném členském státě se nevyžaduje. O povolení žádat nemusí za podmínek specifikovaných nařízením úvěrová instituce, centrální depozitář cenných papírů, investiční společnost, provozovatel trhu, EMI a správcovská společnost investičního fondu.

O povolení rovněž nemusí žádat subjekty, které nejsou usazené v Evropské unii, ale jejich služby si klient usazený v EU najde sám a začne tyto služby využívat zcela z vlastní vůle, tedy aniž by na takového klienta působila reklama apod.

Žádost musí obsahovat:

- název žadatele
- IČO
- webové stránky a sídlo
- kontaktní e-mail a telefonní číslo
- právní formu
- zakládací dokumenty
- program činností stanovující typy poskytovaných služeb spolu s uvedením kde a

jak mají být tyto služby obchodovány

- popis systému řízení a správy
- za vedoucí osoby důkaz, že mají dostatečně dobrou reputaci a mají dostatečné znalosti, schopnosti a zkušenosti k řízení poskytovatele
- identu všech fyzických či právnických osob, které drží v poskytovateli kvalifikovaný podíl včetně výše tohoto podílu a důkaz o tom, že tyto osoby mají dobrou reputaci
- popis mechanismu vnitřní kontroly, politik, kontrol a procesů k identifikaci, hodnocení a řízení rizik v souvislosti s praním špinavých peněz a financování terorismu a plánu kontinuity podnikání
- technickou dokumentaci IT systémů a bezpečnostních opatření v odborném i obecně srozumitelném jazyce
- důkaz o splnění obezřetnostních záruk
- popis postupu vyřizování stížností
- popis oddělení kryptoaktiv a finančních prostředků klienta
- v případě, že žadatel bude provozovat obchodní platformu, popis provozních pravidel a postupu pro odhalení zneužívání trhu
- pokud bude žadatel poskytovat službu úschovy a správy kryptoaktiv, tak popis zásad úschovy
- pokud poskytovat směnu kryptoaktiv za peněžní prostředky nebo jiná kryptoaktiva, tak popis nediskriminační obchodní politiky upravující vztah s klienty stejně jako popis metodologie pro rozhodnutí ceny kryptoaktiv, které bude žadatel směňovat
- pokud zamýšlí provádět příkazy týkající se kryptoaktiv v zastoupení třetích stran, tak popis zásad tohoto provádění
- pokud poskytovat poradenství nebo portfolio management, tak důkaz, že fyzické osoby poskytující poradenství nebo spravující portfolio jménem žadatele mají dostatečné znalosti a odborné schopnosti
- pokud poskytovat služby převodu kryptoaktiv jménem třetí osoby, informace o způsobu, jakým budou takové služby poskytovány
- typ kryptotktiv, na které se požadované služby budou vztahovat

K prokázání dobré reputace, schopností a zkušeností členů vedoucího orgánu a dobré reputace osob držících kvalifikovaný podíl v žadateli, musí žadatel dodat:

- Čistý trestní rejstřík a výpis z rejstříku trestů týkající se odsouzení nebo pokut v oblasti obchodního práva, insolvenčního práva, finančních služeb, opatření proti praní špinavých peněz a financování terorismu, podvodu nebo profesní odpovědnosti
- Důkaz, že členové řídicího orgánu žádajícího poskytovatele služby kryptoaktiv mají společně dostatečné znalosti, dovednosti a zkušenosti pro řízení poskytovatele služby kryptoaktiv a že se od těchto osob vyžaduje, aby věnovaly dostatek času výkonu svých povinností

Do 5 pracovních dnů příslušný orgán písemně potvrdí přijetí žádosti a během 25 pracovních dnů je žádost posouzena z hlediska úplnosti, pokud tak není, příslušný orgán vyzve žadatele k doplnění žádosti a určí mu lhůtu. Pokud zůstane žádost nekompletní i po uběhnutí stanovené lhůty, nemusí se takovou žádostí příslušný orgán zabývat. Pokud je žádost po stanovení dodatečné lhůty kompletní, sdělí příslušný úřad tuto informaci žadateli. Pokud je žadatel součástí koncernu, musí se příslušný orgán domovského státu žadatele poradit s domovským státem dceřiné společnosti, mateřské společnosti nebo společnosti, která je ovládána stejnými právníckými nebo fyzickými osobami jako žadatel, to vše v případě, že tyto subjekty jsou samy CASP, úvěrovou společností, centrálním depozitářem cenných papírů, investiční společností, provozovatelem trhu, správcem investičního fondu, platební institucí, pojišťovnou, EMI nebo institucí pro zaměstnanecké penzijní pojištění. Do 40 pracovních dnů od přijetí úplné žádosti přijme příslušný orgán rozhodnutí, zda CASP udělí nebo ne, toto rozhodnutí musí příslušný orgán sdělit žadateli do 5 dnů od přijetí. Odmítnout udělit CASP příslušný orgán může jen z objektivních důvodů, např. Členové řídicího orgánu nebo osoby držící kvalifikovanou účast v žadateli nesplňují výše uvedené požadavky nebo nesplnění nebo pravděpodobné nesplnění požadavků dle MiCA.

CASP bude odňat, pokud poskytovatel nevyužil povolení do 12 měsíců od udělení, povolení se vzdal, neposkytoval služby po dobu 9 po sobě jdoucích měsíců, povolení je výsledkem uvedení nepravdivých informací, provozovatel přestal splňovat podmínky dle MiCA nebo MiCA vážně porušil, neimplementoval efektivní systém, procesy a opatření k odhalení a prevenci praní špinavých peněz a financování terorismu. Dále je možné povolení odejmout v případě porušení vnitrostátních pravidel upravující AML nebo při pozbytí povolení jako platební instituce nebo EMI a poskytovatel nenapravit situaci do 40 dnů. Odnětí se může týkat jen konkrétních služeb, nikoliv povolení jako takového.

Obecné povinnosti všech provozovatelů:

- jednat čestně, spravedlivě a profesionálně, v souladu s nejlepším zájmem zákazníků
- poskytovat jasné, pravdivé a neklamavé info
- nevádět zákazníky a potenciální zákazníky v omyl ohledně skutečných nebo domnělých výhod kryptoaktiv
- upozornit je na rizika
- zveřejnit online svou cenovou politiku
- zavést obezřetnostní záruky (dostatečně vysoký kapitál nebo pojistná smlouva)
- členové vedoucího orgánu musí mít dobrou pověst, zkušenosti a znalosti a nesmí být odsouzeni za finanční trestné činy, praní špinavých peněz nebo financování terorismu
- přijmout zaměstnance, kteří mají dostatečné znalosti a dovednosti vzhledem k vykonávané práci
- přijmout opatření k zajištění kontinuity a pravidelnosti poskytování svých služeb
- přijmout kontrolní mechanismy a postupy pro hodnocení rizik
- uchovávat záznamy o všech službách, objednávkách a obchodech
- zavést systém pro sledování a odhalování zneužití trhu.

Poskytovatelé musí zavést postup pro vyřizování stížností, postup pro předcházení, rozpoznávání, řízení a zveřejnění střetu zájmů.

Poskytovatel, který drží kryptoaktiva patřící klientům nebo prostředky k přístupu k těmto kryptoaktivům, přijme odpovídající opatření k ochraně vlastnických práv klientů, zejména v případě vlastní platební neschopnosti, aby zabránil používání kryptoaktiv zákazníka na svůj vlastní účet, pokud k tomu zákazník nedá výslovný souhlas. Finanční prostředky zákazníka musí být uloženy u ústřední banky nebo úvěrové instituce odděleně od prostředků používaných poskytovatelem.

Úschova a správa kryptoaktiv jménem třetích stran

Provozovatel má povinnost uzavřít smlouvu, která bude vymezovat vzájemné povinnosti a odpovědnosti a bude obsahovat alespoň totožnost smluvních stran, povahu poskytovaných služeb, prostředky komunikace včetně systému ověření zákazníka,

popis bezpečnostních systémů, poplatky a náklady, relevantní právní předpisy a politiku úschovy.

Poskytovatelé jsou povinni vést rejstřík pozic zřízených jménem každého zákazníka, které odpovídá právům každého zákazníka ke kryptoaktivům. Poskytovatelé zaznamenají veškeré pohyby podle pokynů zákazníka. Každý pohyb musí být doložen transakcí.

Je třeba zajistit, aby poskytovatel nemohl přijít o kryptoaktiva zákazníků v důsledku podvodu, kybernetické hrozby nebo nedbalosti.

Alespoň jednou za tři měsíce nebo na žádost zákazníka je poskytovatel povinen poskytnout svým zákazníkům prohlášení o pozici kryptoaktiv, a to v elektronickém formátu. V prohlášení uvede dotčená kryptoaktiva, jejich zůstatek, jejich hodnotu a informace o převodu kryptoaktiv uskutečněných během příslušného období.

Poskytovatelé musejí oddělit svůj majetek od majetku zákazníků, v případě využití technologie sdíleného registru je nutné kryptoaktiva poskytovatele a zákazníka držet na oddělených adresách.

Poskytovatelé mají odpovědnost za ztrátu kryptoaktiv svých zákazníků v důsledku incidentu, který lze přičíst poskytování příslušné služby nebo činnosti poskytovatele služeb. Odpovědnost poskytovatele služby kryptoaktiv bude omezena na tržní hodnotu kryptoaktiva ztraceného v době, kdy ke ztrátě došlo.

Provozování obchodní platformy pro kryptoaktiva

Provozovatel musí stanovit, udržovat a implementovat jasná a transparentní provozní pravidla, která musí stanovit alespoň: schvalovací proces zahrnující hloubkovou kontrolu klienta, a požadavky úměrné rizikům praní špinavých peněz a financování terorismu, které se uplatní před přijetím kryptoaktiv na obchodní platformu (mj. musí stanovit, že nelze k obchodování přijmout kryptoaktiva, jejichž WP nebyl zveřejněn, pokud zveřejnění nařízení požaduje); vymezit případné kategorie kryptoaktiv, které nebudou přijaty k obchodování na obchodní platformě; stanovit zásady, postupy a výši případných poplatků za přijetí k obchodování kryptoaktiv na obchodní platformě; stanovit objektivní, nediskriminační a přiměřená kritéria účasti na obchodních činnostech, která podporují spravedlivý a otevřený přístup k obchodní platformě pro zákazníky, kteří chtějí obchodovat; stanovit nediskriminační pravidla a procesy k zajištění spravedlivého a řádného obchodování a objektivní kritéria pro efektivní vykonávání příkazů; podmínky pro to, aby kryptoaktiva zůstala dostupná pro obchodování, včetně prahových hodnot likvidity a požadavků na pravidelné

zveřejňování informací; podmínky, za kterých lze obchodování s kryptoaktivy pozastavit; postupy pro zajištění účinného vypořádání transakcí s kryptoaktivy i transakcí s fiat měnami.

Nelze k obchodování přijmout kryptoaktiva, která mají nastavenou anonymizační funkci, ledaže by držitele a jejich historii transakcí mohli identifikovat provozovatelé nebo příslušné orgány.

Provozovatel obchodní platformy nesmí obchodovat na vlastní platformě na vlastní účet, a to ani pokud mají povolení ke směně kryptoaktiv za fiat nebo za jiná kryptoaktiva.

Poskytovatelé služeb kryptoaktiv, kteří jsou oprávněni provozovat obchodní platformu pro kryptoaktiva, musí mít zavedeny účinné systémy, postupy a opatření, aby zajistili, že jejich obchodní systémy jsou odolné, mají dostatečnou kapacitu pro řešení objemů objednávek a zpráv ve špičce; jsou schopni zajistit řádné obchodování v podmínkách silného tržního napětí, jsou schopni odmítnout objednávky, které překračují předem stanovené limity objemu a ceny nebo jsou zjevně chybné, jsou plně testované k zajištění splnění předchozích bodů, podléhají účinným ujednáním o kontinuitě provozu, aby byla zajištěna kontinuita jejich služeb, pokud dojde k jakémukoli selhání obchodního systému, jsou schopni zabránit zneužívání trhu nebo jej odhalit, jsou dostatečně robustní, aby zabránili jejich zneužití pro účely praní peněz a financování terorismu

Provozovatel musí uveřejnit aktuální kupní a prodejní ceny, jakož i intenzitu obchodních zájmů na uvedených cenách, které jsou sdělovány prostřednictvím systémů obchodní platformy. Dále provozovatel zveřejní cenu, objem a čas obchodů provedených v souvislosti s kryptoaktivy obchodovanými na jejich obchodních platformách. Tyto informace musí být veřejnosti zpřístupněny na přiměřeném obchodním základě a musí k nim být zajištěn nediskriminační přístup. Tyto informace se bezplatně zpřístupní 15 minut po zveřejnění ve strojově čitelném formátu a zůstanou zveřejněny po dobu nejméně 2 let.

Provozovatel obchodní platformy pro kryptoaktiva musí zajistit, aby struktury poplatků byly transparentní, spravedlivé a nediskriminační a nepodněcovaly k zadávání, změně nebo rušení pokynů či provádění obchodů způsobem, který přispívá ke vzniku obchodních podmínek narušujících řádné fungování trhu nebo ke zneužívání trhu.

Směna kryptoaktiv za fiat nebo jiná kryptoaktiva

Provozovatel musí zavést nediskriminační obchodní politiku, která vymezí typ zákazníků,

s nimiž lze uzavírat transakce a podmínky, které musí tito zákazníci splňovat. Musí být zveřejněna pevná cena kryptoaktiv nebo způsob stanovení ceny. Příkazy zákazníků je nutné provést v ceně zobrazené v době přijetí příkazu. Provozovatelé musí zveřejnit podrobnosti o pokynech a jimi uzavřených obchodech, včetně objemů obchodů a cen.

Provádění pokynů týkajících se kryptoaktiv jménem třetích stran

Při provádění pokynů jménem třetích stran musí provozovatel přijmout veškerá opatření, aby dosáhl nejlepšího možného výsledku pro zákazníka, přičemž musí zohlednit faktory jako cena, náklady, rychlost, pravděpodobnost provedení a vypořádání příkazu, objem, povaha nebo jiný aspekt související s pokynem, ledaže provozovatel provádí konkrétní instrukci zákazníka. Provozovatel musí zavést a používat účinná opatření k provádění pokynů zákazníků. Provozovatel musí být schopen svým klientům na jejich žádost prokázat, že provedl jejich příkazy v souladu se svou politikou provádění, a prokázat příslušnému orgánu na jeho žádost, že tuto povinnost dodržují. Pokud politika provádění příkazů stanoví možnost, že příkazy klientů mohou být provedeny mimo obchodní platformu, poskytovatel služeb kryptoaktiv informuje své klienty o této možnosti a před provedením takových příkazů získá předchozí výslovný souhlas svých klientů, buď formou rámcové smlouvy nebo u jednotlivých obchodů. Dále provozovatel musí sledovat účinnost svých opatření pro provádění příkazů a zásad provádění, aby identifikoval a případně napravil jakékoliv nedostatky.

Uvádění kryptoaktiv

Provozovatel je povinen sdělit nabízejícímu nebo osobě žádající o přijetí k obchodování na obchodní platformě nebo třetí straně jednající jeho jménem: typ zamýšleného uvedení, včetně toho, zda je či není zaručen minimální objem nákupu, údaj o výši transakčních poplatků, zamýšlené načasování, postup a cenu navrhované operace, informace o cílových kupujících. Před uvedením kryptoaktiv je nutné získat souhlas vydavatele nebo třetí osoby jednající jeho jménem ke skutečnostem uvedeným v předchozí větě.

Přijímání a předávání pokynů jménem třetích stran

Poskytovatelé musí zavést postupy a opatření, které zajistí rychlé a řádné předání pokynů zákazníka k provedení na obchodní platformě. Poskytovatel nesmí obdržet jakoukoliv odměnu, slevu či nepeněžní výhodu za směřování pokynů zákazníků na konkrétní platformu nebo jiného poskytovatele služeb. Dále poskytovatelé nesmí zneužít informace týkající se nevyřízených pokynů a musí přijmout veškerá opatření, aby nedošlo ke zneužití informací ze strany zaměstnanců.

Poradenství týkající se kryptoaktiv a správa portfolia

Poskytovatel musí posoudit, zda služby spojené s kryptoaktivy nebo kryptoaktiva samotná jsou pro (potenciálního) zákazníka vhodná vzhledem k jejich znalostem a zkušenostem v investování do kryptoaktiv, jejich investičním cílům a toleranci k rizikům a finanční situaci včetně schopnosti snášet ztrátu. Poskytovatel musí také včas před poskytnutím rady informovat potenciálního klienta, zda je rada poskytnuta nezávisle, zda je rada poskytnuta v závislosti na široké nebo užší analýze různých kryptoaktiv a zvláště zda je rozsah limitován na kryptoaktiva nabízena subjekty, které mají úzké spojení s poskytovatelem nebo jiný právní nebo ekonomický vztah, který je tak blízký, že může ohrožovat nezávislost poskytnuté rady. Dále poskytovatel klientovi poskytne informace ohledně nákladů a poplatků, včetně poplatků za poskytnutí rady. Dále musí zajistit, že fyzické osoby, které poskytují skrze poskytovatele poradenství, mají potřebné znalosti a zkušenosti k plnění svých povinností. Je nutné získat informace o znalostech zákazníka nebo potenciálního zákazníka a jeho zkušenostech s kryptoaktivy, o jeho cíli, finanční situaci včetně schopnosti nést ztráty a o jeho základní znalosti týkající se rizik spojených s kryptoaktivy. Zákazníci musí být upozorněni na kolísavost cen kryptoaktiv, na potenciál ztratit částečně nebo zcela svou hodnotu, o skutečnosti, že nemusí být zcela likvidní, chráněná systémem kompenzace investorů a systémem pojištění vkladů. Poskytovatel musí zavést zásady a postupy ohledně shromažďování a vyhodnocování těchto informací. Pokud zákazník informace odmítne poskytnout nebo na základě informací má poskytovatel za to, že zákazník nemá dostatek znalostí ohledně kryptoaktiv, takové kryptoaktivum nedoporučí ani nezačne poskytovat služby správy portfolia. Zákazníci musí výslovně potvrdit, že obdrželi toto varování a porozuměli mu. Po počátečním posouzení je potřeba tyto informace každé dva roky přezkoumat. Na základě posouzení je povinen poskytovatel vypracovat a předložit zákazníkovi zprávu, v níž uvede vhodnost doporučení a jak tato rada naplňuje preference, cíle a jiné charakteristiky klienta, musí obsahovat minimálně konkrétní požadavky a potřeby zákazníků a poskytnutých doporučení. Zpráva musí být v elektronickém formátu. Zpráva by měla objasnit, že poradenství je založeno na znalostech a zkušenostech klienta s investováním do kryptoaktiv, jeho investičních cílech, včetně jeho tolerance vůči riziku a finanční situace, včetně jeho schopnosti nést ztráty.

Poskytování převodních služeb pro kryptoaktiva jménem třetích stran

Poskytovatelé uzavřou se svými klienty dohodu o upřesnění jejich povinností a odpovědnosti. Tato dohoda musí obsahovat alespoň totožnost stran dohody; způsoby poskytovaného převodu a popis této služby; popis bezpečnostních systémů

používaných poskytovatelem služby kryptoaktiv; poplatky účtované poskytovatelem služby kryptoaktiv; právo rozhodné pro dohodu.

I poskytovatelé služeb spojených s kryptoaktivy mohou být považováni za významné, pokud mají průměrně alespoň 15 milionů aktivních uživatelů v kalendářním roce. Při překročení hranice musí poskytovatel tuto skutečnost oznámit dozorovému úřadu do dvou měsíců.

Předcházení a zákaz zneužívání trhu zahrnujícího kryptoaktiva

Pravidla proti zneužívání trhu s kryptoaktivy se vztahují na jednání jakékoliv osoby a stanovují jim jednotlivé povinnosti

Povinnosti pro předcházení zneužívání trhu

1. Vydavatelé kryptoaktiv jsou povinni co nejdříve informovat veřejnost o vnitřních informacích (nezveřejněných informacích ohledně vydavatele nebo kryptoaktiva a jejich zveřejnění by mohlo mít výrazný vliv na cenu kryptoaktiva), které se jich týkají tak, aby veřejnost k těmto informacím měla snadný přístup a mohla je úplně, včasně a správně posoudit. Zveřejnění informací lze odložit, pokud by okamžité zveřejnění ohrozilo oprávněné zájmy vydavatelů, odkladem nedojde k uvedení veřejnosti v omyl a vydavatelé jsou schopni zajistit důvěrnost těchto informací.
2. Zakázaný je insider trading, tedy užití vnitřních informací k nabytí nebo zcizení kryptoaktiv, ať už nepřímo nebo přímo, na svůj účet nebo cizí účet. Obeznamená osoba nesmí ani jiné osobě doporučit nabytí nebo zcizení kryptoaktiv, jichž se vnitřní informace týká nebo k tomuto osobu navést, a nesmí ani doporučit jiné osobě zrušení nebo změnu pokynu týkající se těchto kryptoaktiv.
3. Zakázané je i zpřístupnit vnitřní informace jiné osobě, pokud k tomu nedochází při běžném výkonu zaměstnání, povolání nebo plnění povinností.

Nakonec je zakázáno i manipulovat s trhem. Jedná se například o případy, pokud:

- osoba uzavírající obchod, zadávající pokyn k obchodování či jednajícím jinak nestanoví, že tento obchod, pokyn či jednání vykonává z legitimních důvodů, pak uzavření obchodu, zadání pokynu k obchodování či jiné jednání, které vydává nebo bude pravděpodobně vydávat nesprávné nebo zavádějící signály týkající se nabídky, poptávky nebo ceny kryptoaktiv, stanoví nebo pravděpodobně stanoví

cenu jednoho nebo několika kryptoaktiv na neobvyklé nebo umělé úrovni

- uzavření obchodu, zadání pokynu k obchodování či jiná činnost nebo jednání, které ovlivňuje nebo pravděpodobně ovlivní cenu jednoho nebo několika kryptoaktiv, přičemž jsou použity fiktivní prostředky nebo jiná forma klamavého nebo lstivého jednání
- šíření informací prostřednictvím médií, včetně internetu, nebo jakýmkoli jinými prostředky, které vydávají nebo budou pravděpodobně vydávat nesprávné nebo zavádějící signály týkající se nabídky, poptávky nebo ceny kryptoaktiv, nebo zajišťují nebo pravděpodobně zajistí cenu jednoho nebo několika kryptoaktiv na neobvyklé nebo umělé úrovni, včetně šíření zvěsti, pokud osoba, která tyto informace šíří, ví nebo by měla vědět, že tyto informace jsou nepravdivé nebo zavádějící

Za manipulaci s trhem je mimo jiné považováno:

1. získání dominantního postavení v oblasti nabídky nebo poptávky po kryptoaktivu, které má nebo bude pravděpodobně mít přímo nebo nepřímo za následek fixaci nákupních nebo prodejních cen nebo vytváří nebo bude pravděpodobně vytvářet jiné nespravedlivé podmínky obchodování
2. zadávání pokynů obchodní platformě pro kryptaaktiva, včetně jejich zrušení či jakýchkoliv úprav, všemi dostupnými prostředky obchodování, a které má jeden z účinků uvedených v odst. 1 písm. a) v důsledku:
 - a. narušení nebo zpoždění fungování obchodní platformy pro kryptaaktiva nebo provádění činností, které by mohly mít tento účinek
 - b. ztížení identifikace skutečných pokynů na obchodní platformě pro kryptaaktiva ostatním osobám nebo provádění činností, které by mohly mít takový účinek, mimo jiné zadáváním pokynů, které vedou k destabilizaci normálního fungování obchodní platformy pro kryptaaktiva
 - c. vytvoření nesprávného nebo zavádějícího signálu týkajícího se nabídky, poptávky nebo ceny kryptoaktiv, zejména zadáváním pokynů k zahájení nebo zhoršení trendu nebo prováděním činností, které by mohly mít takový účinek
3. Využití příležitostného nebo pravidelného přístupu k tradičním nebo elektronickým sdělovacím prostředkům k vyslovení názoru na kryptaaktiva po předchozím zaujetí pozice k těmto kryptaaktivům, a s následným těžením z dopadu vyslovených názorů na ceny těchto kryptaaktiv, aniž by byl tento

střet zájmů současně odpovídajícím a účinným způsobem uveřejněn

Postavení orgánů

V rámci dohledových a vyšetřovacích pravomocí mohou orgány požadovat informace a dokumenty po jakékoliv osobě, pokud má dozorový orgán za to, že má informace nebo dokumenty relevantní k výkonu své pravomoci, v případě podezření porušení MiCA pozastavit nebo požádat poskytovatele o pozastavení poskytování služeb až na třicet po sobě jdoucích pracovních dní, v případě porušení zakázat poskytování služeb, zveřejnit skutečnost, že konkrétní poskytovatel nebo vydavatel neplní povinnosti, pozastavit nebo požádat poskytovatele o pozastavení poskytování služeb, pokud orgány usoudí, že další poskytování služeb by bylo na úkor zájmu spotřebitelů, v případě odnětí povolení jednoho poskytovatele převést smlouvy se zákazníky na jiného poskytovatele s výhradou dohody mezi zákazníky a přejímajícím poskytovatelem, nařídit okamžité ukončení poskytování služeb, pokud jsou poskytovány bez povolení, požadovat po nabízejících nebo po žadatelích o přijetí k obchodování kryptoaktiv a vydavatelích navázaných kryptoaktiv a e-tokenů, aby upravili whitepaper nebo marketingové sdělení, pokud není v souladu s nařízením, požadovat od nabízejících nebo osob žádajících o přijetí k obchodování, aby do svých WP zahrnuli další informace důležité pro finanční stabilitu nebo ochranu zájmů držitelů kryptoaktiv, zejména pak retailových držitelů, pozastavit veřejnou nabídku nebo přijetí k obchodování nejvýše po dobu třiceti dní, pokud existuje podezření porušení MiCA, zakázat veřejnou nabídku nebo přijetí k obchodování, pokud MiCA byla porušena nebo jsou dostatečné důvody k podezření, že porušena bude, pozastavit nebo požádat obchodní platformu o pozastavení obchodování kryptoaktiv, pokud je v této souvislosti podezření z porušení MiCA nebo pokud orgán sezná, že další obchodování by bylo na úkor spotřebitelů, zakázat obchodování s kryptoaktivy na obchodní platformě, pokud došlo v této souvislosti k porušení MiCA, provádět šetření a kontroly na místě kromě soukromých obydlí a další.

Sankce

MiCA obecně rozeznává následující sankce: veřejné oznámení, že konkrétní subjekt se dopustil porušení MiCA a v čem toto porušení spočívá, příkaz, aby subjekt od porušování MiCA upustil, peněžité sankce ve výši alespoň násobku dosaženého zisku nebo způsobené ztráty v důsledku porušení MiCA, pokud je lze vyčíslit, a to i v případě, pokud maximální hranice pokuty, pokuta do určité konkrétní hranice (MiCA udává jen minimální horní hranici, státy si mohou ještě zvýšit) nebo ve výši určitého procenta

celkového ročního obratu.

MiCA pak rozeznává následující porušení:

- Porušení při vydávání tokenů nenavázaných na aktiva – pokuta PO právním osobám až 5 mil. EUR nebo 3 % z obratu; FO fyzickým osobám až 700 000 EUR
- Porušení při vydávání tokenů navázaných na aktiva, souhrnné povinnosti všech vydavatelů a porušení v souvislosti s řádným ukončením činnosti – pokuta PO min. 12,5 % ročního obratu
- Porušení při vydávání elektronických peněžních tokenů – pokuta PO min. 12,5 % ročního obratu
- Porušení CASP – pokuta PO až 500 000 EUR nebo 5 % ročního obratu, FO až 500 000 EUR, zároveň lze dočasně zakázat členu řídicího orgánu, aby tuto funkci v poskytovateli služeb spojených s kryptoaktivy vykonával
- Zneužití trhu – odnětí oprávnění CASP, příkaz porušujícímu subjektu, aby s porušováním zákazu zneužití trhu přestal, vrácení zisku nebo ztráty plynoucí z porušení, zveřejnění skutečnosti, že konkrétní subjekt narušuje trh, dočasný zákaz FO vykonávat řídicí funkce, pokud zapříčinila zneužití trhu (v případě opakovaných porušení některých forem zneužití trhu lze udělit zákaz na minimálně 10 let), zákaz členovi řídicího orgánu, který zneužití trhu zapříčinil, dočasně obchodovat na vlastní účet, pokuta PO až 2,5 mil. EUR nebo 2 % celkového ročního obratu PO za porušení povinnosti sdělit veřejnosti všechny rozhodné okolnosti a až 15 mil. EUR nebo 15 % ročního obratu za ostatní porušení, FO pokuta až 1 mil. EUR za porušení povinnosti sdělit veřejnosti všechny rozhodné okolnosti a až 5 mil. EUR za ostatní porušení
- Neposkytnutí spolupráce nebo nevyhovění v souvislosti s kontrolou nebo žádostí správního orgánu